

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35

Obor: 41 – 51 – H/01 Zemědělec - farmář

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět: Občanská výchova

Ročník: první

Téma: Člověk a kultura

Vypracoval: Mgr. Monika Měrotská

Materiál: VY_32_INOVACE_60

Datum: 10.2. 2013

Anotace: Mezilidské vztahy, Rodinné vztahy, Přátelství, Manželství a partnerství

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mezilidský vztah, cizím slovem **interpersonální vztah** (chápáno jako vztah lidí) je obecná vlastnost konkrétního člověka, která se váže k jinému člověku nebo skupině lidí.

Je založen na schopnosti najít, budovat, udržet, případně ukončit vztah.

Vztahy mezi lidmi neboli mezilidské vztahy mohou také nabývat nejrůznějších podob:

od vztahů velmi špatných (**vztahy negativní**) přes vztahy nedefinovatelné (**neutrální**) až po vztahy velmi dobré až vynikající (**vztahy pozitivní**).

I mezi lidmi mohou působit vztahy jednostranné či oboustranné.

Příkladem jednostranného vztahu mezi dvěma lidmi budiž třeba platonická láska či přátelství (pozitivní vztah) nebo závist a nenávist (negativní vztah).

Mezilidské vztahy se projevují ve dvou nejdůležitějších formách:

- 1) v mezilidské komunikaci (ve vzájemném styku a dorozumívání se).
- 2) v kooperaci (ve vzájemné spolupráci).

Základním faktorem je jedinečná osobnost každého člověka, jeho vrozené povahové vlastnosti TEMPERAMENT.

Lidi lze rozdělit na čtyři základní typy temperamentu:

sangvinik, melancholik, choleric, flegmatik.

Každého člověka ovlivňuje (formuje) i prostředí, ve kterém žije. To lze dělit:

1) Nejbližší okolí

Zde zejména **rodina**, dále potom prostředí školní třídy, vrstevníci, party, zájmové kroužky.

2) Region

Zvyklosti a tradice nejbližšího okolí, klimatické podmínky.

3) Země

masmédia, společnost, zákony a normy

Předpoklady pro dobré mezilidské vztahy

Předpokladem správného přístupu k ostatním je přístup k sobě samotnému.

Vlastnosti a postoje považované za dobré pro mezilidské vztahy:

Úcta k člověku, uznání potřeb zájmů i odlišnosti lidí, slušnost, zdvořilost, taktnost, srdečnost, štědrost, upřímnost, otevřenost, ohleduplnost, všímavost, sebekritičnost, respekt k jinému pohlaví i barvě pleti, nadhled.

Ovšem lidé nejsou dokonalí proto mezi nimi vznikají *konflikty*.

I ty patří k životu, je třeba s nimi počítat, učit se je řešit a poučit se z nich, což je nejhlavnější, co se mezilidských vztahů týče

Specifické vztahy

Každý vztah je svým způsobem specifický.
Tyto 3 vztahy (kvalitní) jsou všeobecně
považovány za nutné pro spokojený život.

1) Rodinné vztahy

Do rodiny člověk vstupuje bez vlastního přičinění.

Každému člověku na světě jsou dáni nejbližší lidé.

Pro tuto skupinu se používá **slovo rodina**.

Dobré vztahy v nejužší rodině (děti, rodiče, sourozenci) jsou základem zdravého psychického vývoje každého člověka.

2) Přátelství

Přátelství je jedním z nejmocnějších pojítek mezi lidmi. Vytváří pevné, často celoživotní svazky, přinášející člověku radost a uspokojení.

To se projevuje zejména porozuměním druhého, pochopením jeho myšlení a jednání a oceňováním jeho dobrých vlastností a chování.

3) Manželství, partnerství

Je přirozeným výsledkem trvalého citového vztahu dvou lidí (zpravidla opačného pohlaví). Manželstvím vzniká rodina. Jedním ze smyslů rodiny může být i výchova dětí.

Další možné členění vztahů

- a) dlouhodobé x krátkodobé - podle délky trvání
- b) nutné x nahodilé - podle záměru jeho vytvoření
- c) přirozené x pracovní - podle způsobu vzniku
- d) formální x neformální - jiné dělení podle vzniku
- e) podle typu vztahové skupiny - např. partnerské, rodičovské, pracovní

LITERATURA:

GREGOR, O: *Dobré mezilidské vztahy : pomoc ke zvládnutí stresu : pro účely zdravotní výchovy*
1. vyd.Praha : Ústav zdravotní výchovy, 1998.

KŘIVOHLAVÝ, J: *Jak si navzájem lépe porozumíme : kapitoly z psychologie sociální komunikace* 1.vyd.Praha : Svoboda, 1998.